

Opinia Komisji Budżetu i Rozwoju Gospodarczego
w sprawie projektu budżetu Gminy Gołdap na rok 2025

W dniu 15.11.2024 burmistrz zarządzeniem nr 214/XI/2024 przyjął projekt budżetu gminy na 2025 rok, który zakłada:

Dochody budżetu gminy w wysokości 143.982.468,41 zł w tym:

- 1) dochody bieżące w wysokości 121.085.544,33 zł,
- 2) dochody majątkowe w wysokości 22.896.924,08 zł.

Wydatki budżetu gminy w wysokości 147.382.965,90 zł, w tym:

- 1) wydatki bieżące w wysokości 121.918.808,88 zł,
- 2) wydatki majątkowe w wysokości 25.464.157,02 zł.
2. Wydatki inwestycyjne w 2025 roku w wysokości 24.964.157,02 zł.

3. Dochody i wydatki związane z realizacją:

- 1) zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w wysokości 12 536 415,47 zł,
- 2) dochodów Skarbu Państwa związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych odrębnymi ustawami do przekazania w 2025 roku w wysokości 432 625,00 zł,
- 3) zadań realizowanych w drodze umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego w wysokości 38 516,28 zł.

Wydatki na programy i projekty realizowane ze środków pochodzących z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności oraz pozostałe środki pochodzące ze źródeł zagranicznych nie podlegające zwrotowi w wysokości 2.768.405,34 zł.

Deficyt budżetu gminy w wysokości 3.400.497,49 zł.

W dniach 22.11 i 27.11 projekt został omówiony na wspólnych posiedzeniach komisji Rady Miejskiej w Gołdapi przez burmistrza i skarbnika. Komisje otrzymały również wyjaśnienia dodatkowe na zapytania dotyczące projektu. Do dnia dzisiejszego, tj. 06.12.2024 nie wpłynęła opinia Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie.

Na wspólnym posiedzeniu komisji Rady Miejskiej w Gołdapi w dniach 28.11 i 02.12 omówiono projekt budżetu. Ze złożonych 73 wniosków (Komisja Zdrowia, Uzdrawiska, Ochrony Środowiska i Porządku Publicznego – 15; Komisja Rozwoju Obszarów Wiejskich 5; Komisja Oświaty, Kultury, Kultury Fizycznej, Turystyki - 1, Komisja Budżetu i Rozwoju Gospodarczego -16; Klub Dobro i Współpraca - 46 wniosków) do Komisji Budżetu i Rozwoju Gospodarczego do 30.09.2024 r., w projekcie przedłożonym przez burmistrza 15.11.2024 r. nie uwzględniono żadnej propozycji komisji ani klubu.

Komisja Zdrowia, Uzdrawiska, Ochrony Środowiska i Porządku Publicznego na wspólnym posiedzeniu Komisji w dniu 2.12.2024 r. zgłosiła 18 propozycji przesunięć i zmian do projektu wraz ze wskazaniem źródeł finansowania, które stanowią załącznik nr 1 do opinii. Wnioski zgłoszone przez Komisję zdrowia uznaje się za zasadne i kieruje do dalszych prac.

Zaleca się również realizację pozostałych wniosków nie ujętych w miarę możliwości i pozyskiwanych środków.

Projekt budżetu został sporządzony w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej w zakresie dochodów i wydatków. Obok części tabelarycznych zawiera także objaśnienia dotyczące podstawowych źródeł dochodów oraz omówionych wydatków z podziałem na bieżące i inwestycyjne.

Po analizie dokumentów zgodnie z uchwałą XIV/131/2019 w sprawie określenia trybu prac nad projektem uchwały budżetowej, Komisja pozytywnie opiniuje projekt budżetu 2025 r.

Niepokojący jest fakt, iż kolejny rok z rządu projektowany jest deficyt budżetowy, również w wydatkach bieżących. Oznacza to, że obecnie gmina nie uzyskuje dochodów niezbędnych do pokrycia podstawowych wydatków. Nadwyżka budżetowa jest podstawą stabilności finansowej samorządu – umożliwia ona realizację bieżących wydatków, finansowanie inwestycji (w tym współfinansowanych ze środków unijnych) oraz spłatę zadłużenia. Nam tej stabilności brak.

W projekcie budżetu nie zabezpieczono kwot na zobowiązania w związku z toczącymi się sprawami sądowymi a mogą to być kwoty wielomilionowe, które znacząco wpłyną na budżet.

Aby gmina Gołdap mogła efektywnie uczestniczyć w procesach rozwojowych, kluczowe jest zwiększanie dochodów własnych przy jednoczesnym ograniczeniu wydatków bieżących, które zapewniają niezależność w podejmowaniu decyzji o ich wykorzystaniu. Należy inwestować w sposób prorozwojowy, aby generowane w przyszłości długoterminowe dochody mogły pokryć zobowiązania związane z realizacją kluczowych projektów.

Wyzwania demograficzne, takie jak depopulacja, prowadzą do spadku dochodów z PIT, CIT, podatków lokalnych, a także do zwiększenia wydatków na usługi społeczne. Jednocześnie wiążą się z osłabieniem lokalnej gospodarki, ograniczeniem popytu na usługi lokalnych przedsiębiorstw i perturbacjami na rynku pracy. Zmiany demograficzne mogą być szansą na przeprofilowanie usług publicznych. Kluczowe dla gminy Gołdap jest opracowanie strategii przyciągania nowych mieszkańców, pracowników oraz kapitału zewnętrznego. Należy także dostosować długoterminowe strategie działania do nowych realiów, poprawiając efektywność dostarczania usług publicznych. Ważne jest budowanie współpracy w ramach obszarów funkcjonalnych oraz tworzenie klastrów współdziałania, które mogą wspierać rozwój lokalny.

Gmina powinna więc podejmować działania wyprzedzające, inwestując w zadania bieżące i prorozwojowe, a jednocześnie dążyć do efektywnego zarządzania finansami, by sprostać wyzwaniom wynikającym z trudnej sytuacji demograficznej i gospodarczej. Jest to zadanie niełatwe a proces ten musi być rozłożony na lata, jednak bez podjęcia zdecydowanych kroków rozwój przy zachowaniu obecnego modelu może być niemożliwy.

Przewodniczący Komisji

/-/ Maciej Kordjak